

“Το κοινόν ιατρείον”

/ Γνώμες

Του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Καστορίας κ. Σεραφείμ, Υπερτίμου και Εξάρχου Άνω Μακεδονίας

Ερμηνεύοντας ο φωστήρας της Καισαρείας, Μέγας Βασίλειος, τους Ψαλμούς του Προφητάνακτος Δαβίδ, στέκεται με ιδιαίτερο σεβασμό στην Αγία Γραφή, που αποτελεί μαζί με την Ιερά Παράδοση, τις δύο πηγές της Πίστεώς μας και μας υπενθυμίζει τα εξής αποκαλυπτικά : «Όλη η Αγία Γραφή είναι θεόπνευστη και ωφέλιμη, γιατί έχει συγγραφεί με το φωτισμό του Αγίου Πνεύματος, για να επιλέγουμε απ’ αυτήν όλοι οι άνθρωποι, σαν από κοινό θεραπευτήριο ψυχών, ο καθένας το φάρμακο του δικού του πάθους»**1.**

Είναι θεόπνευστη, λοιπόν, η Αγία Γραφή. Μάλιστα, «ούτε μία συλλαβή από τα θεόπνευστα αυτά λόγια δεν είναι περιττή η άσκοπη»**2**

Είναι οδηγός και παιδαγωγός για την μέλλουσα ζωή³.

Είναι κοινό ιατρείο, γιατί «αν κάποιος καταγίνεται με την μίμηση των Αγίων, όταν αισθάνεται τον εαυτό του να υστερεί σε κάτι, βρίσκει το κατάλληλο φάρμακο για την αρρώστια του, σαν να το έπαιρνε από κάποιο κοινό για όλους ιατρείο»⁴.

Είναι πλούτος, χρυσάφι και απόλαυση. «Αν είσαι φίλος των απολαύσεων και των ηδονών, έχεις ως θησαυρό τα λόγια του Θεού που, για εκείνον που έχει αναπτυγμένη την πνευματική αίσθηση, είναι γλυκύτερα από το μέλι και την κηρήθρα»⁵. Έτσι, οι αλήθειες αυτές της Πίστεως που είναι θησαυρισμένες, τόσο στην Παλαιά όσο και στην Καινή Διαθήκη, αποτελούν θησαυρό ατίμητης αξίας για τον κάθε πιστό.

Επιθυμώ, λοιπόν, να μεταφέρω στην αγάπη σας λίγες σκέψεις δανεισμένες από τον λειμών της Αγίας Γραφής και από τα πάγχρυσα στόματα του λόγου, τους θεοφόρους πατέρες της Εκκλησίας μας, για την αξία και την αναγκαιότητα της Αγίας Γραφής στις μέρες μας, μιας και διαστρεβλώνεται βάνουσα η θεοπνευστία της, αμφισβητείται το σωτηριολογικό περιεχόμενό της και οι άνθρωποι αδρανούν ως προς τη μελέτη της.

Και **πρώτον**. Δεν έχει ανθρώπινη προέλευση, ούτε είναι καρπός του ανθρώπινου στοχασμού, ούτε γέννημα της κατά κόσμον φαντασίας η ακόμη μία από τις ιδεολογίες που συχνά ασπάζονται πολλοί. Δεν είναι ανθρώπινη ανακάλυψη, αλλά φανέρωση του ιδίου του Θεού. Μάλιστα, ο Απόστολος Παύλος αναφερόμενος στην Καινή Διαθήκη, υπενθυμίζει και τα εξής : «Γνωρίζω δε υμίν, αδελφοί, το ευαγγέλιον το ευαγγελισθέν υπ' εμού ότι ουκ έστι κατά άνθρωπον• ουδέ γαρ εγώ παρά ανθρώπου παρέλαβον αυτό, ούτε εδιδάχθην, αλλά δι' αποκαλύψεως Ιησού Χριστού»⁶. Έτσι, το Ευαγγέλιο είναι θεοφάνεια και αυτοφανέρωση του Θεού στον κόσμο. Όχι μόνο η προέλευσή του είναι θεία, αλλά συγχρόνως και ο τρόπος της παραδόσεώς του. Στο σημείο αυτό ο Απόστολος των Εθνών είναι αποκαλυπτικός : « παρέλαβον αυτό δι' αποκαλύψεως Ιησού Χριστού».

Μέσα σ' αυτήν την ατμόσφαιρα κινήθηκαν όλοι οι Δίκαιοι και οι Άγιοι της Παλαιάς και της Καινής Διαθήκης. Έτσι, αυτήν την εσωτερική αποκάλυψη αγνοούν εκείνοι που δεν πιστεύουν και συγχρόνως είναι αποκομμένοι από το σώμα της Εκκλησίας, ενώ την γνωρίζουν και την ερμηνεύουν «οι καθαροί τη καρδιά». Αυτοί θεολογούν με τον φωτισμό του Αγίου Πνεύματος και παραδίδουν όσα το Άγιο Πνεύμα τους αποκαλύπτει, στις καρδιές των πνευματικών τους παιδιών, ώστε να αποτελέσουν πηγή σωτηρίας, καθάρσεως του ανθρώπου, τηρήσεως των εντολών του Θεού και

σκάλα ανόδου προς την Βασιλεία των Ουρανών.

Δεύτερον. Από τα ανωτέρω συμπεραίνουμε την αναγκαιότητα της μελέτης της Αγίας Γραφής. Άλλωστε, ο ίδιος ο Σωτήρας Χριστός προτρέπει τους Μαθητές Του να ερευνούν τις γραφές. «Ερευνάτε τας γραφάς»⁷, τους λέγει. Αλλά και οι πατέρες της Εκκλησίας διδάσκουν την απαραίτητη μελέτη των λόγων του Θεού. Θεωρούν αυτήν την μελέτη ως μία πηγή που δροσίζει και ξεκουράζει τον άνθρωπο. Μάλιστα, ο Άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος παρομοιάζει την Αγία Γραφή με Παράδεισο, που είναι ωραιότερος και καλύτερος από εκείνον των Πρωτοπλάστων. «Πνευματικός λειμώνας και παράδεισος τρυφής είναι η ανάγνωση των θείων Γραφών, μάλιστα καλύτερος από εκείνον τον παράδεισο των Πρωτοπλάστων. Αυτόν τον παράδεισο τον φύτεψε ο Θεός, όχι στην γη, αλλά στις ψυχές όσων πιστεύουν. Αυτόν τον παράδεισο, ούτε στην Εδέμ, ούτε κατά ανατολάς τον έθεσε όπως περιγράφει το χωρίο (της Παλαιάς Διαθήκης), αλλά τον άπλωσε παντού στην γη και τον επέκτεινε στα πέρατα της οικουμένης»⁸. Φθάνει μάλιστα στο σημείο ο ιερός πατήρ να θεωρεί αιτία όλων των κακών «το μη ειδέναι τας Γραφάς» . Και συμπεραίνει «αδύνατον σωθῆναι άνευ της των Γραφών αναγνώσεως».

Είναι ανάγκη, λοιπόν, να μελετούμε την Αγία Γραφή με διάθεση μαθητείας και υπακοής και συγχρόνως να κάνουμε την δική μας αυτοκριτική.

Είναι ανάγκη, ιδιαίτερα στις μέρες μας που επικρατεί το σκότος της απιστίας και της αθεΐας, να ακούμε τον λόγο του Θεού και να προσπαθούμε να τον εφαρμόσουμε στη ζωή μας.

Θα είναι ότι το καλύτερο μπορούμε να προσφέρουμε στον εαυτό μας!

1. Μέγας Βασίλειος, Εις Α΄ Ψαλμόν, ΕΠΕ 5,13

2. του ιδίου, Εις Εξαήμερον, Ομιλία ΣΤ , ΕΠΕ 4,259

3. του ιδίου, Προς τους νέους, ΕΠΕ 7,320

4. του ιδίου, Επιστολή 2, Γρηγορίω εταίρω, ΕΠΕ 1,66

5. του ιδίου, Εις Εξαήμερον, Ομιλία Η΄, ΕΠΕ 4,334

6. Γαλ. 1,11-12

7. Ιω. 5,39

8. Άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος, Ομιλία 71, Ότι χρήσιμος εστι η των Γραφών ανάγνωσις..., ΡG 51,87

9. του ιδίου, Ομιλία Θ΄ προς Κολοσσαείς. ΕΠΕ 22,264